

Succesvol Plastic Surgery Camp 3 –16 Februari 2018 Mugda General Hospital Dhaka, Bangladesh!

Voor de 15^e keer vertrok een team op 3 Februari naar Bangladesh, nu niet naar ons geliefde Faridpur, maar om veiligheidsredenen naar Dhaka.

De Teamleden waren: Prof. Paul Spauwen, plastisch chirurg (FA ÖAK, Teamleider), Wouter van der Pot, plastisch chirurg (inkomende Teamleider), Kalam Ahmed, plastisch chirurg. Kees Punt, senior anaesthesioloog, Appy Schmull, senior OK-assistent, Olga Ducker, OK-assistent. Rita Witteveen, senior anaesthesie-assistent en Karin Plantinga-Dijkstra, anaesthesie-assistent. Een stevig team met uitbreiding van de ondersteunende disciplines om de kwaliteit en met name de bewaking te verbeteren.

Stefan Haque was al drie weken eerder in Dhaka om samen met Ali Asgor Manik en het bestuur van het ziekenhuis het project voor te bereiden.

Na een goede vlucht met aankomst op 4 Februari en de gebruikelijke (trage) immigratieprocedure werden we naar de Dutch Club gebracht, een veilige en comfortabele locatie in Gulshan. Onze gastheer was zoals altijd Shamim Haque.

Ons team, verwelkomd door Shamim Haque

Blik op Dhaka

In de middag reden we naar het 500 beds Mugda General Hospital. De rijtijd kan, afhankelijk van het verkeer, variëren van 25 minuten tot 1.5 uur. Het laatste meestal 's-avonds.

We werden goed ontvangen door de directieleden Dr. Md.Faruk Ahmed Bhuiyan en Dr. Amin Ahmed Khan. Beiden gaven aan zeer bereid te zijn ons tijdens het project maximaal te faciliteren. En dat bleek tijdens het project ook zo te zijn.

Het ziekenhuis was relatief nieuw. We kregen één OK met twee tafels ter beschikking. Er was 'gas uit de muur' voor Kees. Anesthesiemachines, monitoren, zuigers, diathermie en autoclaven waren op goed en bruikbaar niveau. Appy en Olga gingen meteen aan de

slag met het prepareren van de meegebrachte instrumenten. Er was genoeg ruimte voor pre-operatieve fotografie, verbandwisselingen. Ook een ruime koffiekamer. De verkoeverkamer was eveneens goed bemeten en werd door deskundige verpleegkundigen gerund.

Op maandag 5. Februari was de intake van patiënten. Er waren twee tafels, één voor Wouter en Kalam met accent patiënten met brandwondencontracturen en één voor Paul met accent patiënten met lip-kaak-gehemeltespleten. Reeds vooraf waren op een lijst de ondersteunende jonge dokters aangewezen: twee per tafel. Waren zeer adequaat bij de uitleg in het Bengaals. Uit een totaal van 260 patiënten werden 165 voor de 9 operatiedagen geselecteerd.

Op dinsdag 9 Februari begon het echte werk Ook hier waren de lokale dokters conform lijst ingedeeld, twee per operatietafel. Ook consultants van de algemene chirurgie, gynecologie, KNO en anaesthesiologie waren 'ad hoc' aanwezig. Leuk was het te zien,

hoe ijverig en toegewijd de jonge artsen-in-opleiding waren, ook qua activiteit, zoals het hechten van wonden na afname van huidtransplantaten, soms ook bij het doen van Z-plastieken. De operatieprogramma's verliepen goed, hoewel wij er ons van bewust waren, dat het voor de

medewerkers door de hoge aantallen en het nieuwe zwaar was. Toch konden we de moed erin houden door meestal om zes uur te stoppen. We deden soms ook wel heel grote operaties, zoals het vrijmaken van een kin op borst met grote huidtransplantaten en een lip-switchlap voor een ontbrekend middendeel van de bovenlip bij een patient met dubbelzijdige schisis. Bij een jongen met een ernstige halscontractuur pasten wij een moderne methode toe: twee perforatorlappen van de schouder (epaulette-lappen), feitelijk the state of the art voor een duurzaam resultaat.

De Vrijdag was een vrije dag: shoppen bij Aaron. Onze dames konden zich te buiten aan het kopen van Bengaalse kleding. Echt mooi! Natuurlijk moesten er ook - traditioneel- parels op de Gulshan Market gekocht worden.

Tijdens de negen operatiedagen meldden zich zoals gebruikelijk steeds weer nieuwe patiënten. We meenden dat te moeten reguleren door het instellen van een 'time out', overleg met alle disciplines over accepteren of niet. Alles bij elkaar stonden uiteindelijk 184 patiënten op de lijst. Met aftrek van 10 'no shows' en één afgewezen risicopatiënt kwamen we op 173 geopereerde patiënten met de volgende karakteristieken:

Patiënten geopereerd	173 (Tafel 1: 84; Tafel 2: 89)
Man / vrouw ratio	87 / 86
Leeftijd:	
0–5 jaar	44
6–15 jaar	51
16 en ouder	78
Aandoeningen:	
Brandwondcontracturen	72
Lip-kaak-gehemeltespleten	49
Overige	52

De pre- en postoperatieve visites waren druk: vele patiënten zien in korte tijd. Er waren steeds verschillende zaalartsen. Daarom hadden wij Dr. Kollol, senior-assistent als continue factor. Toch bleek het nodig onze gewaardeerde collega Kalam in te schakelen om patiënten in hun taal voor te lichten, tevens kenner van culturele aspecten. Het bleek, dat uitgebreide uitleg en pijnmanagement veel aandacht behoeven. Daarom hebben we in de toekomst een specifiek aangestelde dokter nodig, die het hele proces begeleidt. Gelukkig was collega Muzharaff bereid ook na ons vertrek te zorgen voor de patiënten t.a.v. verbandwisselingen en wondverzorging,

Goed te melden: we hadden geen serieuze complicaties. Opvallend is, hoe goed huidtransplantaten hier ingroeien. Is in Nederland vaak anders.

Bij al onze missies vind ik 'training on the spot' en onderwijs belangrijk. Het verheugde mij dus bijzonder, dat de directie op 14 Februari een 'Scientific Meeting' organiseerde. Sprekers, zowel van onze als van Bengaalse zijde. Hierbij het programma:

Program Details	
Venue:	Conference Room, Mugda Medical College and Hospital, Dhaka
Date & Time:	14 th February 2018 (Wednesday) at 6:30 pm
Inaugural Session	
Chairperson :	Dr. Md. Faruk Ahmed Bhuiyan Director Mugda Medical College and Hospital, Dhaka
Welcome address :	Dr. Amin Ahmed Khan Deputy Director Mugda Medical College and Hospital, Dhaka
Scientific Oration	
Topics & Speakers	
1. Basic principles in plastic surgery as related to wound healing	
Speaker:	Prof. Dr. Paulus Hubertus Maria Spauwen Plastic Surgeon, Netherland
2. Burn in Bangladesh	
Speaker:	Dr. Md. Ashrafuzzaman Ex. Associate Professor, Plastic Surgery Department Mugda Medical College and Hospital, Dhaka
3. Burn in Netherland	
Speaker:	Dr. Wouter Johan van Der Pot and Dr. Abul Kalam Jamal Uddin Plastic Surgeon, Netherland
4. Anesthesia in difficult situations	
Speaker:	Dr. Cornelis David Pant Anesthetist, Netherland
Vote of Thanks	
ACI Personnel	
Dinner	

Tot onze verrassing meldde zich voorafgaand aan de meeting Prof. Amal Chandra Paul, mijn vriend en collega van het eerste uur in Faridpur. Dr. Samanta Lal Sen, plastisch chirurg, gaf een voorschot op het te bouwen 500 beds Burn Hospital. Hij nodigde ons uit hem volgend jaar te bezoeken. Een nieuwe internationale lijn.

De laatste dag werd een informele Closing Ceremony gehouden. Iedereen in de zaal kon zijn zegje doen over hoe het project werd ervaren. We kregen een zeer positieve respons met het verzoek volgend jaar weer te komen. Wij als goed-ingespeeld team zien dat wel zitten. Er werden –en dat vindt men belangrijk– 40 certificaten op naam voorbereid en symbolisch tijdens de bijeenkomst aan drie medewerkers uitgereikt.

Samenvattend: ons team was het unaniem erover eens, dat deze Dhaka missie een van de beste was m.b.t. succesvolle patiëntbehandeling, training en onderwijs, (verbeterende) communicatie en participatie van dokters en verpleegkundigen / assistenten. Een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst is nog beter de continuïteit tijdens en na het project te garanderen door aanstelling van een medical officer. De directie bleek volledig bereid hierin te voorzien.

20 February 2018

Prof. Paul H.M. Spauwen
Teamleider

Klaar voor een betere toekomst...
Daar doen we het om!